

Het heiligenboek

Eligius van Noven. Een heilige bisschop *Tom Zwaenepoel*

Eligius wordt omstreeks 588 geboren in Chatelac bij Limoges in Frankrijk en groeit op in een rijke familie van Romeinse oorsprong. Hij werkt aanvankelijk als hoefsmid, later wordt hij goudsmid. Door zijn vakkennis en eerlijkheid is hij goudsmid, schatbewaarder en raadgever aan het koninklijke hof van de Merovingische koning Chlotarius II en later ook minister van Dagobert I. Na diens dood zet Eligius een punt achter zijn wereldlijke leven. Op het goed dat de koning hem schenkt, sticht hij het klooster van Solignac (632). Negen jaar later wordt Eligius tot priester en bisschop van Noyon-Doornik gewijd. Hij legt zich toe op de bekering van de bevolking in de Schelde- en Leiestreek en sticht talrijke kloosters en kerken. Eligius sterft in 660.

Het is makkelijk om de woning van Eligius ('de uitverkorene') te vinden, zegt men in Parijs. Je hoeft slechts de armen te volgen. Ze kunnen onmiddellijk binnestappen, want Eligius' deur staat altijd open om voedsel, drank en kledij uit te delen. Hij gebruikt zijn bekendheid om geld in te zamelen voor de armen. Bovendien probeert hij Romeinse, Gallische, Bretonse, Saksische en Moorse slaven vrij te kopen die dagelijks in Marseille worden aangevoerd.

In de omgang met kostbare materialen munt Eligius uit in eerlijkheid. In zijn branche zou hij makkelijk goud, zilver of edelstenen kunnen achterhouden zonder dat de eigenaar daarvan iets merkt in het vervaardigde kunstwerk. Zijn respect voor de medemens uit zich ook in de vraag aan zijn 'dienaars' om terechtgestelde misdadigers waardig te begraven.

Een bekende legende uit zijn leven vertelt over de afneembare paardenvoet. Al op jeugdige leeftijd manifesteert Eligius zich als pientere leerling met een oplossing voor alles, ook bij een ijdele smid die aan zijn atelier het opschrift „Meester boven de meesters” heeft aangebracht. Op zekere dag weet de smid geen raad meer met een weerspanning paard. Eligius stapt rustig naar het dier, neemt het diens been af, voorziet de hoof van een nieuw ijzer en zet het been weer aan de romp van het paard. De smid, die alles geobserveerd heeft, gebruikt dezelfde methode bij een ander paard. Het dier begint echter hevig te bloeden. Eligius is bereid zijn radeloze baas te helpen op voorwaarde dat hij het opschrift boven de deur wegneemt.

Bescheidenheid is een grote deugd. Het is niet nodig te pronken met verworven kennis of

uitzonderlijke vaardigheden. Anderen zullen wel zelf vaststellen of je iets goed kent of kunt, of je bekwaam of handig bent. Het is beter om de eigen talenten ten dienste van de anderen te stellen, zonder vraag naar erkenning, aanzien of eer. Voor hem is het duidelijk dat de 'Kerk van de armen' afstand moet doen van alle pracht en praal en terug naar de kern moet: de eenvoud en bescheidenheid om zo geloofwaardiger over te komen.

In de legende worden de moeilijkste problemen van de 'grootste' smid door de 'kleinste' dienaar opgelost. Commerciële titels als 'de grootste' of 'de beste' zijn artificieel en verdoezelen dat iedere mens een persoonlijkheid heeft met een gevarieerde som van positieve karaktereigenschappen. Bovendien wekken dergelijke ijdele onderscheidingen afgunst en afstand. Iedereen is op zijn manier goed, origineel, uitmuntend. Iedereen draagt iets positiefs in zich, zichtbaar of verborgen.

De heilige Eligius geldt als een voorbeeld voor de hedendaagse bisschoppen. Over welke gaven zij moeten beschikken, spreekt emeritus paus Benedictus XVI tijdens zijn homilie op het hoogfeest van Petrus en Paulus in de Sint-Pietersbasiliek (29 juni

2009). „Het woord 'bisschop' benadert zeer sterk het woord 'herder'”, zegt de vorige paus. „Meer nog, beide begrippen zijn onderling uitwisselbaar. De taak van de herder bestaat erin de kudde te weiden en te bewaken en naar goede weilanden te brengen. De kudde weiden, wil zeggen: zorgen dat de schapen het juiste voedsel krijgen, dat hun honger wordt gestild en hun dorst gelest. De herders moeten 'voorbeelden voor de kudde' worden. Gods Woord wordt van het verleden naar het heden overgebracht, zodra het in praktijk wordt omgezet.”

Tom Zwaenepoel, *Het Heiligenboek. Levenswijsheid van honderd en enige heiligen*, Lannoo, Tielt, 2008, ISBN 978 90 209 8041 7. Dit boek is helaas uitverkocht.

Omroep

20 november, 14.05 uur, Canvas (*herhaling om 21.10 uur*). Eerste aflevering van het tweeluik *Alles kan schoner*, waarin wetenschapsjournalist Dirk Draulans op zoek gaat naar de Vlaamse cleantech-innovatie, ecologische spijsttechnologie in dienst van duurzaamheid.

22 november, 22.15 uur, Canvas. *JFK*, veelvuldig bekroonde Amerikaanse politieke thriller uit 1991 van Oliver Stone, gebaseerd op historische gebeurtenissen. Op 22 november 1963 wordt in Dallas de Amerikaanse president John F. Kennedy neergeschoten.

22 november, 23.30 uur, VRT één. *Slumdog Millionaire*, hartverwarmende Bollywoodfilm uit 2008 over „de ongelooflijke lotgevallen van een arme geluksvogel” in de slums van Mumbai in India.

24 november, 14.05 uur, VRT één. *Le masque de fer*, Frans-Italiaanse remake uit 1962 van een Amerikaanse avonturenfilm gebaseerd op het werk van Alexandre Dumas. Met een onvergetelijke Jean Marais als d'Artaganan.

De vrome kudde

Mercedes *Ingezonden door Mark Adriaenssen*

Een rijke man verlaat 's ochtends zijn huis en schrikt zich een hoedje: achteraan links is het spatbord van zijn Mercedes ferm ingedeukt. Hij haalt weer opgelucht adem als hij onder zijn ruitenwisser een briefje ziet zitten:

– Beste eigenaar van deze Mercedes. Terwijl ik dit schrijf, kijken wel twintig mensen in deze straat van achter hun vensters toe. Ze denken dat ik mijn naam, adres, kentekennummer en het nummer van mijn verzekeringspolis opgeef. Nog een prettige dag!

Gentleman *Ingezonden door Eddy Six*

Definitie van een gentleman: iemand die de deur openhoudt wanneer zijn vrouw de vuilniszak op het trottoir zet.

Toppunt *Ingezonden door Annelies De Groot*

Wat is het toppunt van gierigheid? Kijken naar de eucharistie op televisie en snel het toestel uitschakelen als ze met de schaal rondgaan.

In onze Kerk mag best wat meer gelachen worden. Dat blijkt ook de uitdrukkelijke wens van heel wat lezers. Die proberen we in deze rubriek op hun wensen te bedienen. Wekelijks één of meerdere mopjes, leuke anekdotes, bedenkingen, woordspelingen...

Kent u er nog een leuke? **KERK & leven · Vrome Kudde**, Halewijnlaan 92, 2050 Antwerpen, fax 03 210 08 49, e-mail devromekudde@kerknet.be.

muziek-instrument	ver (in samenst.)	Griekse kaas	pers. vnw.	dun	aan-gehecht takje
kermis-attractie	plaats in Engeland			plaats in Canada	voegwoord
1					
sportman				deel v.d. Bijbel	3
afscheidswens			titaan	Griekse epos	
				gelijk	reeds
tin	9	plant	2		
voltooid		afgemat			
	regel-maat	deel	deel v.e. fiets	4	
			vlaag		
carrière			6		dicht
schrijf-tafel					
	5			soldaat	
				buislamp	
het-zelfde		etappe	7		en omstreken
loopstok					8
				oude Italiaanse munt	

Ontdek meer en andere puzzels in onze puzzelboeken en -tijdschriften.

DE PUZZELAAR

© De Puzzelaar

Oplossing van de puzzel van vorige week: GERIATRIE

1	2	3	4	5	6	7	8	9
---	---	---	---	---	---	---	---	---